

POSUDEK

na diplomovou práci

Autorka diplomové práce: **EVA CHLPÍKOVÁ**

Název diplomové práce : **Ženská obřízka v současném Egyptě a Súdánu: literární reflexe**

Oponent : Prof. PhDr. Jaroslav Oliverius, CSc.

Diplomantka Eva Chlpíková si zvolila pro svou práci velice pozoruhodné a – jak z jejího výkladu vyplývá – také aktuální téma. Pojednává zevrubně o problematice ženské obřízky v Egyptě, Súdánu a Somálsku a v některých oblastech subsaharské Afriky. /Zde bych chtěl upozornit, že název práce nepokrývá celý její geografický záběr/. Svě téma pojímá v širokých souvislostech – v rámci místní a mezinárodní legislativy i jako odraz v literatuře zmíněných zemí.

V úvodní části jmenuje a charakterizuje nejdůležitější díla, z nichž vycházela, a termíny označující ženskou obřízku v anglicky psaných textech. K tomu připojuje klasifikaci základních typů obřízky. Významný je oddíl, kde uvádí krátkodobé a dlouhodobé komplikace a následky ženské obřízky. Problém v jeho složitosti vysvětluje 4. kapitola – Argumenty zastánců a odpůrců ženské obřízky. V další kapitole diplomantka popisuje, jak se různé mezinárodní organizace pod vedením OSM podílejí na kampaních zaměřených proti ženské obřízce. V tabulce uvádí seznam nejdůležitějších organizací, rok jejich založení a zaměření jejich činnosti. Statistickou povahu má další tabulka vydaná WHO a zobrazující procento výskytu ženské obřízky v dvaceti osmi afrických státech. Velkou informativní hodnotu má také tabulka uvádějící, jaké zákony zakazující ženskou obřízku byly přijaty v jednotlivých afrických státech, a dále oddíl o příslušné legislativě v zemích EU, v USA a v Austrálii.

Šestá kapitola sleduje vznik a původ ženské obřízky. Pojednává o obřízce ve starověkém Egyptě a Izraeli, v křesťanství a v Islámu. Další kapitola se obrací k současnému Egyptu a Súdánu, hodnotí postoj náboženských autorit, legislativní opatření a společenský kontext.

Nový pohled za zkoumaný problém přinášejí kapitoly 8-11, které sledují, jak toto téma reflektuje film a literatura. Mezi nimi zvláštní pozornost zasluhuje kapitola Ženská obřízka v díle lékařky a spisovatelky Nawál as-Sa'dáwí. Diplomantka hodnotí nejprve její práce vědecké a pak se zaměřuje na její literární díla, která obsahují otřesná svědectví o provádění ženské obřízky.

V 10.kapitole diplomantka hovoří o ženské obřízce z mužské perspektivy a zabývá se podrobným rozbohem díla anglicky píšícího somálského autora Nuruddina Faraha „From a Crooked Rib“. Uvádí pak ještě další práce s tematikou ženské obřízky, v nichž převládají díla somálských a afrických autorek. Upozorňuje však, že krásná literatura zatím nemůže sloužit jako účinný prostředek prevence proti ženské obřízce, neboť mnohé ženy obřízkou ohrožené jsou buď negramotné, nebo nemají dostatečný přístup ke knihám.

Práci uzavírá strukturovaný Seznam použitých pramenů a Seznam použité literatury. Vítaným doplňkem jsou dvě přílohy: z angličtiny přeložená báseň od Maryam Sheikh Abdi a ukázky z autobiografie anglické verze německého originálu Tränen im Sand od Nury Abdi.

Z Á V Ě R

Diplomantka Eva Chlpíková předložila vyzrálou, původní a bohatě dokumentovanou práci, v níž se soustředila na aktuální a naléhavý sociální problém v zemích severovýchodní Afriky. Navrhuji komisi, aby byla hodnocena jako výborná.

V Praze, 4.září 2013

Prof. PhDr. Jaroslav OLIVERIUS, CSc.

oponent